

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 18.06.2024

Dokumentet är daterat: 18.06.2024

The document is dated: 18.06.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Jori Sääntti
Pvm / Datum / Date: 18.06.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 18.06.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj
PL 530
00101 Helsinki

Päätös Fingrid Oyj:n ehdotuksesta komission asetuksen (EU) 2016/1719 pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevien suuntaviivojen 30 artiklan 6 kohdan mukaisiksi järjestyiksi sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi

1 Asianosainen

Fingrid Oyj

2 Vireilletulo

22.12.2023

3 Ratkaisu

Energiavirasto katsoo Fingrid Oyj:n täyttäneen sille Energiaviraston päätöksessä dnro 255/040303/2023 asetetun ehdotuksen toimittamisvelvollisuuden.

Energiavirasto vahvistaa Fingrid Oyj:n ehdotuksen järjestelyistä sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi.

Energiavirasto velvoittaa Fingrid Oyj:n toimittamaan viimeistään 6kk tämän päätöksen antamisen jälkeen selvityksen ehdotetun järjestelyn käyttöönoton etenemisestä, sisältäen arvion suojausmahdollisuuksien kehityksestä FI tarjousalueella sekä järjestelyn oletetuista vaikutuksista suojausmahdollisuuksiin muuttuneessa markkinatilanteessa.

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

4 Selostus asiasta

4.1 Tausta ja Fingridin toimittama ehdotus

Pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevista suuntaviivoista annetun Euroopan komission asetuksen (EU) 2016/1719 (jäljempänä myös "FCA suuntaviivat") 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos tarjousalueen rajalla ei ole pitkän aikavälin siirto-oikeuksia, kyseisen tarjousalueen rajan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on tehtävä koordinoituja päätöksiä pitkän aikavälin siirto-oikeuksien käyttöönotosta. Saman asetuksen 3 kohdan mukaisesti päätösten on perustuttava arviointiin, jossa tutkitaan, onko sähkön termiinimarkkinoilla tarjolla riittävästi

suojausmahdollisuuksia asianomaisilla tarjousalueilla. Arviointi on tehtävä vähintään 4 vuoden välein saman asetuksen 8 kohdan mukaisesti.

Energiaviraston sekä Ruotsin kansallinen sääntelyviranomaisen Energimarknadsinspektionenin (jäljempänä myös "Ei") kanssa koordinoitusti viimeksi vuonna 2021 tehdyn arvioinnin perusteella Energiavirasto arvioi, että Suomen tarjousalueella ei ole riittävästi suojausmahdollisuuksia. Ei arvioi, että yhteisen rajan toisella puolella, Ruotsin tarjousalueilla SE3 ja SE1 oli riittävästi suojausmahdollisuuksia.

Sääntelyviranomaiset eivät kuitenkaan päässeet yksimielisyyteen siitä, pitäisikö asiassa edetä FCA suuntaviivojen 30 artiklan 5 kohdan a) alakohdan mukaisesti myöntämällä siirto-oikeustuotteita, vai b) alakohdan mukaisesti varmistamalla, että saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi. Tämän takia sääntelyviranomaiset pyysivät maaliskuussa 2022 Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto ACERia (jäljempänä myös "ACER") ratkaisemaan, kumman FCA suuntaviivan 30 artiklan 5 kohdan alakohdan mukaisesti asiassa edetään.

ACER antoi sääntelyviranomaisten pyynnöstä päätöksensä 15.9.2022 (ACER Decision No 12/2022)¹. Päätös velvoittaa siirtoverkonhaltijat varmistamaan, että saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi. Tämän veloitteen mukaisesti siirtoverkonhaltijoiden tulee jättää relevanteille sääntelyviranomaisille sääntelyn veloitteet täyttävä ehdotus viimeistään kuusi kuukautta päätöksen antamisen jälkeen.

Fingrid valitti päätöksestä ACERin valituslautakunnalle 14.11.2022, minkä vuoksi Fingrid pyysi Energiavirastolle 14.2.2023 lähettämässään kirjeessään lisäaikaa ehdotuksen toimittamiseksi 14.10.2023 asti².

FCA suuntaviivojen artiklan 30(6) mukaan toimivaltaiset sääntelyviranomaiset voivat ainoastaan pidentää ehdotettujen instrumenttien toteuttamisen määräaikaa kuudella kuukaudella. Toisaalta FCA suuntaviivojen artiklan 30(5(b)) mukainen menetelmä ei sisälly FCA suuntaviivojen artiklan 4 tarkoittamiin kyseisen suuntaviivojen mukaisessa menettelyssä käsiteltävien menetelmien joukkoon, minkä vuoksi lisäajan myöntämistä ei voinut perustaa myöskään artiklan 4(1) säännökseen. Energiavirasto katsoi, ettei sillä ollut sääntelyn perusteella toimivaltaa myöntää ehdotuksen toimittamiselle lisäaikaa muutoin kuin sekä sähkömarkkinadirektiivissä³ että kansallisessa sääntelyssä itsenäiselle kansalliselle riippumattomalle sääntelyviranomaiselle osoitettujen valvontatoimivaltuuksiensa nojalla. Tämän perusteella Energiavirasto katsoi 10.3.2023 annetussa päätöksessään 255/040303/2023 Fingridin rikkoneen veloitettaan jättää ACERin päätöksen edellyttämällä tavalla FCA suuntaviivojen artiklan 30(5(b)) mukainen ehdotus artiklan 30(6) mukaisessa kuuden kuukauden määräajassa. Samalla Energiavirasto velvoitti päätöksessään Lain sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta 9 §:n (2013/590, jäljempänä myös

¹ <https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2012-2022%20on%20FI-SE%20hedging%20opportunities.pdf>

² kuten myös SvK Ei:ltä.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä.

valvontalaki) nojalla Fingridin toimittamaan ACERin päätökseen perustuvan ehdotuksensa Energiaviraston harkittavaksi viimeistään 14.10.2023 mennessä.

Energiavirastoon saapui 21.9.2023 Fingridin sekä Ahvenanmaan siirtoverkkoyhtiö Kraftnät Ålandin yhdessä laatima uusi lisäaikapyyntö koskien ACERin asettamaa velvoitetta. Fingrid pyysi Energiavirastoa myöntämään lisäaikaa ACERin päätökseen nro 12/2022 perustuvan ehdotuksen toimittamiselle ja asettamaan uuden määräajan kahden kuukauden päähän ACERin valituslautakunnan ratkaisun tiedoksi saannista. Fingridin mukaan lisäaikaa ehdotuksen laatimiseen tarvitaan muun muassa ACERin valituslautakunnan ratkaisun viivästymisen, markkinatilanteen muutoksen ja näiden seurauksena myös ACERin päätöksen nro 12/2022 johtopäätösten paikkansapitävyyteen liittyvien epäselvyyksien takia. Energiavirasto myönsi Fingrid Oyj:lle pyynnön mukaisen lisäajan toimittaa ehdotuksen viimeistään kahden kuukauden kuluessa ACERin valituslautakunnan päätöksen antamisesta.

ACER:n valituslautakunta antoi ratkaisunsa Fingridin valitukseen 24.10.2023. Ratkaisussaan valituslautakunta vahvisti ACERin alkuperäisen päätöksen nro 12/2022. Fingrid toimitti ACER:n alkuperäisen päätöksen mukaisen ehdotuksen FCA suuntaviivojen 30 artiklan 6 kohdan mukaisista järjestelyistä sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi Energiavirastoon 22.12.2023 Energiaviraston myöntämän lisäajan puitteissa.

4.2 Ehdotuksen kuvaus

Fingridin ehdotus perustuu alueiden välisten suojausmahdollisuuksien parantamiseen muilla tavoin kuin finanssituotteille annettavalla suoralla tuella. Fingrid esittää, että siirtoverkkojen sekä sen käytön kehittämällä voidaan vähentää alueiden välisiä hintaeroja ja parantaa suojausmahdollisuuksia, samalla välttämällä riskit finanssimarkkinoiden tarpeettomasta tukemisesta.

Fingridin ehdotuksessa esitetään käytännön toimenpiteinä investoinnit uuteen rajat ylittävään yhdysjohtoon FI-SE1 välillä sekä Suomen sisäisiin siirtoyhteyksiin. Tämän lisäksi kantaverkkoyhtiöt ottavat käyttöön kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta annetun Euroopan komission asetuksen 2015/1222 (jäljempänä myös "CACM suuntaviivat") 20 artiklan mukaisen sekä FCA suuntaviivojen 10 artiklan mukaisen Flow-Based kapasiteetin laskentamenetelmän FI-SE1 ja FI-SE3 tarjousalueiden välisten siirtokapasiteettien laskentaan. Fingrid ehdottaa toimenpiteeksi myös manner-Suomen ja Ahvenanmaan välillä olevan ÅI-Link tasasähköyhteyden siirtokapasiteetin ottamista mukaan FI-SE3 tarjousalueiden väliseen siirtokapasiteettiin vuorokausimarkkinoiden eurooppalaisessa markkinakytkennässä sekä mahdollisten FI tarjousalueen sisäisten pullonkaulojen aiheuttaman markkinahaitan pienentämistä ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyllä FI tarjousalueen sisällä, mikäli kohtuuhintaisia resursseja on käytettävissä.

Energiavirasto toteaa, että Fingridin Energiavirastolle ja Ruotsin kantaverkkoyhtiö Svenska Kraftnätin (jäljempänä myös "SvK") omille sääntelyviranomaisilleen toimittamat FCA suuntaviivojen 30 artiklan 6 alakohdan mukaiset ehdotukset poikkeavat toisistaan.

4.3 Kuulemiset Fingridin ehdotuksesta

Energiavirasto järjesti julkisen kuulemisen Fingridin ehdotuksesta aikavälillä 16.2.-15.3.2024. Energiavirasto sai julkiseen kuulemiseen kuulemisaikataulun puitteissa neljä vastausta. Vastanneet edustivat Suomessa toimivia sähkön käyttäjiä sekä tuottajia. Kaikki vastanneet osapuolet kannattivat Fingridin ehdotusta tai näkivät sen nykytilanteessa riittävänä toimenpiteenä varmistamaan, että saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukku-markkinoiden toiminnan tukemiseksi. Vastauksissa korostettiin, että markkinoilla on tapahtunut muutoksia ja uusia markkinaehtoisia tuotteita on tullut tai tulossa tarjolle, ja että tulevassa vuonna 2025 tehtävässä Energiaviraston arvioinnissa markkinamuutokset voitaisiin huomioida paremmin. Vastauksissa tuotiin myös esille, että ACER:n päätöksessään mainitsema niin sanottu EPAD-coupling -ratkaisu olisi ongelmallinen ja voisi keinotekoisesti vääristää kilpailuasetelmaa. Vastausten perusteella Fingridin ehdottamat alueiden välistä hintaeroa pienentävät toimenpiteet nähtiin perusteltuina ja toimivina.

Energiavirasto järjesti aikavälillä 15.5.-29.5.2024 kuulemisen myös Ruotsin kansalliselle sääntelyviranomaiselle Fingridin ehdotuksesta, koskien erityisesti sen mukaisen järjestelyn täytäntöönpanon mahdollisista haitallisista vaikutuksista sääntelyn tavoitteiden toteutumiseen Ruotsissa. Saadun kuulemisvastauksen perusteella Ruotsin kansallinen sääntelyviranomainen Energimarknadsinspektionen ei näe Fingridin ehdotuksen mukaisissa toimenpiteissä vastustettavaa.

4.4 Asianosaisen kuuleminen

Energiavirasto kuuli Fingridiä myös päätösluonnoksesta ennen päätöksen tekemistä. Vastauksessaan Fingrid totesi olevansa samaa mieltä Energiaviraston kanssa päätösluonnoksessa esitetyistä johtopäätöksistä ja näkemyksistä, joiden perusteella Energiavirasto hyväksyy Fingridin ehdotuksen Suomen tarjousalueella toteuttavista toimenpiteistä alueiden välisten suojausmahdollisuuksien parantamiseksi. Fingrid pitää myös Energiaviraston esittämiä perusteluja riittävinä. Fingridillä ei vastauksen perusteella myöskään ole huomautettavaa sille annettavasta veloitteesta toimittaa viimeistään kuuden kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta selvitys Fingridin ehdottaman järjestelyn käyttöönoton etenemisestä, suojausmahdollisuuksien kehityksestä Suomen tarjousalueella sekä järjestelyn oletetuista vaikutuksista suojausmahdollisuuksiin muuttuneessa markkinatilanteessa.

5 Energiaviraston toimivalta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 57 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi kansallinen sääntelyviranomainen kansallisella tasolla.

Lain Energiavirastosta (870/2013) 1 §:n 3 momentin mukaan Energiavirasto hoitaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joista säädetään:

3) sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin

2009/72/EY, jäljempänä sähkömarkkinadirektiivi, nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevilla komission asetuksissa tai päätöksissä.

6 Asiaan liittyvä lainsäädäntö

6.1 Komission asetus (EU) 2016/1719 pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevista suuntaviivoista (FCA suuntaviivat)

FCA suuntaviivojen 3 artiklan mukaan:

”Pitkän aikavälin kapasiteetin jakamisen tavoitteet

Tämän asetuksen tavoitteena on

- a) edistää tehokasta alueiden välistä pitkän aikavälin kauppaa, joka tarjoaa markkinaosapuolille alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausmahdollisuuksia;
- b) optimoida alueiden välisen pitkän aikavälin kapasiteetin laskenta ja jakaminen;
- c) tarjota syrjimätön pääsy alueiden väliseen pitkän aikavälin kapasiteettiin;
- d) varmistaa siirtoverkonhaltijoiden, viraston, sääntelyviranomaisten ja markkinaosapuolten oikeudenmukainen ja syrjimätön kohtelu;
- e) ottaa huomioon tarve taata oikeudenmukainen ja säännönmukaisesti toimiva pitkän aikavälin kapasiteetin jakaminen sekä säännönmukainen hinnanmuodostus;
- f) varmistaa pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevien tietojen avoimuus ja luotettavuus ja parantaa niitä;
- g) edistää Euroopan sähkönsiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä;”

FCA suuntaviivojen 4 artiklan mukaan:

”1. Siirtoverkonhaltijoiden on laadittava tässä asetuksessa edellytetyt ehdot ja edellytykset tai menetelmät ja annettava ne toimivaltaisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi tässä asetuksessa asetettuihin määräaikoihin mennessä. Jos tässä asetuksessa tarkoitettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeva ehdotus on laadittava ja siitä on sovittava useamman siirtoverkonhaltijan kesken, osallistuvien siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä tiivistä yhteistyötä. Siirtoverkonhaltijoiden, joita avustaa Sähkö-ENTSO, on säännöllisesti tiedotettava toimivaltaisille sääntelyviranomaisille ja virastolle edistymisestä näiden ehtojen ja edellytysten tai menetelmien laatimisessa.

2. Siirtoverkonhaltijoiden, jotka tekevät päätöksiä 4 artiklan 6 kohdan mukaisista ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, on tehtävä päätöksensä määränemistöllä, jos yhteisymmärrystä ei saavuteta. Tämän asetuksen 4 artiklan 6 kohdan mukaisia ehdotuksia varten määränemistöön tarvitaan

a) siirtoverkonhaltijoiden enemmistö, joka edustaa vähintään 55 prosenttia jäsenvaltioista, ja

b) siirtoverkonhaltijoiden enemmistö, joka edustaa jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia unionin väestöstä.

Tämän asetuksen 4 artiklan 6 kohdan mukaisissa päätöksissä määrävähemmistössä on oltava vähintään neljää jäsenvaltiota edustavia siirtoverkonhaltijoita; muussa tapauksessa katsotaan, että määräenemmistö on saavutettu.

Tämän asetuksen 4 artiklan 6 kohdan mukaisissa siirtoverkonhaltijoiden päätöksissä kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Jos jäsenvaltion alueella toimii useampi kuin yksi siirtoverkonhaltija, kyseisen jäsenvaltion on jaettava äänioikeudet siirtoverkonhaltijoiden kesken.

3. Siirtoverkonhaltijoiden, jotka tekevät päätöksiä 4 artiklan 7 kohdan mukaisista ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista, on tehtävä päätöksensä määräenemmistöllä, jos yhteisymmärrystä ei saavuteta ja jos kyseessä olevat alueet koostuvat useammasta kuin viidestä jäsenvaltiosta. Tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisia ehdotuksia varten määräenemmistöön tarvitaan

a) siirtoverkonhaltijoiden enemmistö, joka edustaa vähintään 72 prosenttia asianomaisista jäsenvaltioista, ja

b) siirtoverkonhaltijoiden enemmistö, joka edustaa jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia asianomaisen alueen väestöstä.

Tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisissa päätöksissä määrävähemmistössä on oltava vähintään vähimmäismäärä siirtoverkonhaltijoita, jotka edustavat yli 35:tä prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden väestöstä, sekä siirtoverkonhaltijat, jotka edustavat vähintään yhtä muuta asianomaista jäsenvaltiota; muussa tapauksessa katsotaan, että määräenemmistö on saavutettu.

Siirtoverkonhaltijoiden, jotka tekevät päätöksiä 4 artiklan 7 kohdan mukaisista ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista sellaisten alueiden osalta, jotka koostuvat enintään viidestä jäsenvaltiosta, on tehtävä päätöksensä yksimielisesti.

Tämän asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisissa siirtoverkonhaltijoiden päätöksissä kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Jos jäsenvaltion alueella toimii useampi kuin yksi siirtoverkonhaltija, kyseisen jäsenvaltion on jaettava äänioikeudet siirtoverkonhaltijoiden kesken.

4. Jos siirtoverkonhaltijat eivät pysty tässä asetuksessa asetettuihin määräaikoihin mennessä antamaan toimivaltaisille sääntelyviranomaisille ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevaa ehdotusta, niiden on toimitettava toimivaltaisille sääntelyviranomaisille ja virastolle ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat luonnokset ja selvitetävä, miksi niistä ei ole päästy sopimukseen. Virasto tiedottaa asiasta komissiolle ja tarkastelee komission pyynnöstä ja yhteistyössä toimivaltaisten sääntelyviranomaisten kanssa epäonnistumisen syitä ja ilmoittaa niistä komissiolle. Komissio toteuttaa asianmukaiset toimet vaadittujen ehtojen ja edellytysten tai

menetelmien hyväksymisen mahdollistamiseksi neljän kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut viraston ilmoituksen.

5. Kukin sääntelyviranomainen vastaa 6 ja 7 kohdassa tarkoitettujen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien hyväksymisestä.

6. Seuraavia ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeville ehdotuksille tarvitaan kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntä:

- a) 17 artiklan mukainen tuotanto- ja kulutustietojen toimitusmenetelmä;
- b) 18 artiklan mukainen yhteistä verkkomallia koskeva menetelmä;
- c) 49 artiklan mukaiset keskitettyä kauppapaikkaa koskevat vaatimukset;
- d) 51 artiklan mukaiset yhdenmukaistetut kapasiteetin jakosäännöt;
- e) 57 artiklan mukainen pullonkaulatulojen jakamismenetelmä;
- f) 59 artiklan mukainen menetelmä keskitetyn kauppapaikan perustamisesta, kehittämisestä ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten jakamiseksi;
- g) 61 artiklan mukainen menetelmä pitkän aikavälin siirto-oikeuksien sitovuuden varmistamisesta ja korvaamisesta aiheutuneiden kustannusten jakamiseksi.

7. Seuraavia ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskeville ehdotuksille tarvitaan asianomaisen alueen kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntä:

- a) 10 artiklan mukainen kapasiteetin laskentamenetelmä;
- b) 16 artiklan mukainen menetelmä alueiden välisen kapasiteetin osittamiseksi;
- c) 31 artiklan mukainen pitkän aikavälin siirto-oikeuksien alueellinen suunnittelu;
- d) 42 artiklan mukaisten varamenettelyjen käyttöönotto;
- e) 52 artiklan mukaiset yhdenmukaistettujen kapasiteetin jakosääntöjen alueelliset vaatimukset, mukaan lukien 55 artiklan mukaiset alueelliset korvaussäännöt;

8. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevaan ehdotukseen on sisällyttävä ehdotettu täytäntöönpanoaikataulu ja kuvaus niiden odotetuista vaikutuksista tämän asetuksen tavoitteisiin. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat ehdotukset, joille tarvitaan useiden tai kaikkien sääntelyviranomaisten hyväksyntä, on toimitettava virastolle samaan aikaan kuin ne annetaan sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi. Viraston on toimivaltaisten sääntelyviranomaisten pyynnöstä annettava lausunto näistä ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista kolmen kuukauden kuluessa.

9. Jos ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen hyväksyminen edellyttää useamman kuin yhden sääntelyviranomaisten päätöstä, toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on kuultava toisiaan, tehtävä tiivistä yhteistyötä ja koordinoitava toimiaan sopimukseen pääsemiseksi. Toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on soveltuvissa tapauksissa otettava huomioon viraston lausunto.

Sääntelyviranomaisten on tehtävä 6 ja 7 kohdan mukaisesti ehdotettuja ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevat päätökset kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sääntelyviranomaisen tai, soveltuviissa tapauksissa, viimeinen asianosainen sääntelyviranomaisen on vastaanottanut ehdot ja edellytykset tai menetelmät.

10. Jos sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen 9 kohdassa tarkoitettussa määräajassa tai niiden yhteisestä pyynnöstä virasto tekee päätöksen ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevista ehdotuksista kuuden kuukauden kuluessa asetuksen (EY) N:o 713/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

11. Jos yksi tai useampi sääntelyviranomaisen vaatii 6 ja 7 kohdan mukaisesti toimitettujen ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista ennen hyväksymistä, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on annettava ehdotus muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden kuluessa sääntelyviranomaisten vaatimuksen esittämisestä. Toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on päätettävä muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden kuluessa niiden esittämisestä. Jos toimivaltaiset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen 6 ja 7 kohdan mukaisista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kahden kuukauden määräajassa tai niiden yhteisestä pyynnöstä virasto tekee päätöksen muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä kuuden kuukauden kuluessa asetuksen (EY) N:o 713/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos asianomaiset siirtoverkonhaltijat eivät anna ehdotusta muutetuista ehdoista ja edellytyksistä tai menetelmistä, sovelletaan 4 kohdassa säädettyä menettelyä.

12. Ehtoja ja edellytyksiä tai menetelmiä koskevan ehdotuksen laatimisesta vastaavat siirtoverkonhaltijat ja niiden hyväksymisestä 6 ja 7 kohdan mukaisesti vastaavat sääntelyviranomaiset voivat pyytää näiden ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista.

Ehtojen ja edellytysten tai menetelmien muuttamista koskevista ehdotuksista on järjestettävä kuuleminen 6 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, ja ehdotukset on hyväksyttävä tässä artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

13. Siirtoverkonhaltijoiden, jotka ovat vastuussa ehtojen ja edellytysten tai menetelmien laatimisesta tämän asetuksen mukaisesti, on julkaistava ne verkkosivuiltaan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten hyväksynnän jälkeen tai, jos tällaista hyväksyntää ei vaadita, asiakirjojen laatimisen jälkeen, paitsi jos tietoja pidetään luottamuksellisina 7 artiklan mukaisesti.”

FCA suuntaviivojen 30 artiklan mukaan:

”1. Siirtoverkonhaltijoiden on tarjousalueen rajalla myönnettävä pitkän aikavälin siirto-oikeuksia, jolleivät kyseisen tarjousalueen rajan toimivaltaiset sääntelyviranomaiset ole tehneet koordinoituja päätöksiä olla myöntämättä pitkän aikavälin siirto-oikeuksia tarjousalueen rajalla. Päätöksiään tehdessään tarjousalueen rajan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on kuultava kyseisen kapasiteetin laskenta-alueen sääntelyviranomaisia ja otettava niiden lausunnot asianmukaisesti huomioon.

2. Jos tarjousalueen rajalla ei ole pitkän aikavälin siirto-oikeuksia tämän asetuksen voimaantullessa, kyseisen tarjousalueen rajan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on tehtävä koordinoituja päätöksiä pitkän aikavälin siirto-oikeuksien käyttöönotosta viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.

3. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan mukaisten päätösten on perustuttava arviointiin, jossa tutkitaan, onko sähkön termiinimarkkinoilla tarjolla riittävästi suojausmahdollisuuksia asianomaisilla tarjousalueilla. Tarjousalueen rajan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on suoritettava arviointi koordinoitusti, ja siihen on sisällyttävä ainakin

a) markkinaosapuolten kuuleminen heidän tarpeistaan alueiden välisille suojausmahdollisuuksille asianomaisilla tarjousalueen rajoilla;

b) arviointi

4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa arvioinnissa on tarkasteltava sähkön tukkumarkkinoiden toimintaa, ja sen on perustuttava avoimiin perusteisiin, joihin kuuluu vähintään

a) analyysi siitä, suojaako termiinimarkkinoilla tarjottava tuote tai tuotteiden yhdistelmä vuorokausimarkkinoiden hintojen epävakaudelta asianomaisella tarjousalueella. Tällainen tuote tai tuotteiden yhdistelmä on katsottava asianmukaiseksi suojaukseksi kyseisen tarjousalueen vuorokausimarkkinoiden hinnan muutosriskiltä, jos kyseisen tarjousalueen vuorokausimarkkinoiden hinta korreloi riittävästi tuotteen tai tuotteiden yhdistelmän kohde-etuuden hinnan kanssa;

b) analyysi siitä, ovatko termiinimarkkinoilla tarjotut tuotteet tai tuotteiden yhdistelmät tehokkaita. Tätä varten on arvioitava vähintään seuraavat indikaattorit:

i) kaupankäyntihorisontti;

ii) osto- ja myyntihinnan välinen ero;

iii) kaapatut määrät suhteessa fyysiseen kulutukseen;

iv) avointen sopimusten määrä (open interest) suhteessa fyysiseen kulutukseen;

5. Jos 3 kohdassa tarkoitettu arviointi osoittaa, että yhdellä tai useammalla tarjousalueella ei ole riittäviä suojausmahdollisuuksia, toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on pyydettävä asianomaisia siirtoverkonhaltijoita

a) myöntämään pitkän aikavälin siirto-oikeuksia tai

b) varmistamaan, että saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi.

6. Jos toimivaltaiset sääntelyviranomaiset päättävät esittää 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua pyynnön, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on laadittava tarvittavat järjestelyt ja toimitettava ne toimivaltaisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi viimeistään kuusi kuukautta niiden esittämän pyynnön jälkeen. Nämä tarvittavat järjestelyt on toteutettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua toimivaltaisten sääntelyviranomaisten antaman hyväksynnän jälkeen. Toimivaltaiset

sääntelyviranomaiset voivat pidentää toteuttamisen määräaikaan asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden pyynnöstä enintään 6 kuukaudella.

7. Jos sääntelyviranomaiset päättävät, että kyseessä olevat siirtoverkonhaltijat eivät saa myöntää pitkän aikavälin siirto-oikeuksia tai että niiden on annettava saataville muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja, tarjousalueen rajojen siirtoverkonhaltijoihin ei sovelleta 16, 28, 29, 31–57, 59 ja 61 artiklaa.

8. Tarjousalueen rajan toimivaltaisten sääntelyviranomaisten on tarjousalueen rajan siirtoverkonhaltijoiden yhteisestä pyynnöstä tai omasta aloitteestaan tehtävä vähintään 4 vuoden välein yhteistyössä viraston kanssa arviointi 3–5 kohdan mukaisesti.”

6.2 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (jäljempänä myös sähkön sisämarkkina direktiivi).

Artiklan 59(1) mukaan sääntelyviranomaisen tehtävänä on:

b) varmistaa, että siirtoverkonhaltijat ja jakeluverkonhaltijat ja tapauksen mukaan verkon omistajat sekä kaikki sähköalan yritykset ja muut markkinaosapuolet noudattavat tästä direktiivistä, asetuksesta (EU) 2019/943, asetuksen (EU) 2019/943 59, 60 ja 61 artiklan mukaisesti hyväksytyistä verkkosäännöistä ja suuntaviivoista ja muusta asiaa koskevasta unionin oikeudesta johtuvia velvoitteitaan, myös rajat ylittävien kysymysten osalta, sekä ACERin päätöksiä.

e) panna täytäntöön asetuksen (EU) 2019/943 58, 60 ja 61 artiklan mukaisesti hyväksytyt verkkosäännöt ja suuntaviivat kansallisilla toimenpiteillä tai tarvittaessa koordinoituilla alueellisilla tai unionin laajuisilla toimenpiteillä.

6.3 Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (2013/590, jäljempänä valvontalaki)

Valvontalain 6 §:n 1 momentin mukaan Euroopan unionin sähkö- ja maakaasualaa koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna kansallisena sääntelyviranomaisena toimiessaan Energiaviraston tehtävänä on erityisesti:

...

2) varmistaa, että sähkö- ja maakaasuverkkojen haltijat sekä muut sähkö- ja maakaasualan yritykset noudattavat kansallisesta ja unionin lainsäädännöstä johtuvia velvollisuuksiaan, ja päättää toimivaltansa mukaisesti tarvittavista ja oikeasuhtaisista toimenpiteistä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden kilpailun edistämiseksi ja markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi;

...

4) panna täytäntöön toimialaansa kuuluvat, oikeudellisesti sitovat energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston ja komission päätökset;

...

Valvontalain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö 2 §:ssä tarkoitettussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata.

7 Perustelut

7.1 Käsittelyn edellytykset

Sähkön sisämarkkinadirektiivin artikla 59 (1(b)) asettaa kansallisen sääntelyviranomaisen tehtäväksi varmistaa, että siirtoverkonhaltija noudattaa tästä direktiivistä, asetuksesta (EU) 2019/943, asetuksen (EU) 2019/943 59, 60 ja 61 artiklan mukaisesti hyväksytyistä verkkosäännöistä ja suuntaviivoista ja muusta asiaa koskevasta unionin oikeudesta johtuvia velvoitteitaan, myös rajat ylittävien kysymysten osalta, sekä ACERin päätöksiä. Tämä toimivalta on saatettu voimaan kansallisesti valvontalain 6 §:ssä, jonka mukaan Energiaviraston tehtävänä on erityisesti panna täytäntöön toimialaansa kuuluvat, oikeudellisesti sitovat energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston ja komission päätökset.

Koska ACERin päätöksiä koskevilla valituksilla ei ole täytäntöönpanoa lykkäävää vaikutusta eikä sen muutoksenhakuvaiheessa oltu myöskään keskeytetty täytäntöönpanoa, Energiavirasto, saatuaan siirtoverkonhaltijoiden koordinoitun ilmoituksen, etteivät he pysty toimittamaan ehdotusta määräajassa, totesi keväällä 2023 antamassaan päätöksessään dnro 255/040303/2023 Fingridin rikkovan ACERin päätöksen 12/2022 mukaiselle veloitteelle artiklassa 30(6) asetettua määräaika ja asetti Fingridille valvontalain 9 §:n nojalla veloitteen toimittaa artiklan 30(5(b)) mukaisen ehdotuksen varmistamaan, että saataville annetaan muita suojausinstrumentteja. ACERin valituslautakunta vahvisti ACERin päätöksen myöhemmin. Asiassa on siten kyse ACERin päätöstä nro 12/2022 koskevan Energiaviraston antaman lainvoimaisen kansallisen valvontapäätöksen täytäntöönpanosta.

Fingrid toimitti ACER:n päätöksen Nro 12/2022 mukaisesti ehdotuksensa FCA suuntaviivojen 30 artiklan 5(b) kohdan mukaisista alueiden välisistä suojausinstrumenteista sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi Energiavirastoon 22.12.2023 Energiaviraston veloittepäätöksen mukaisessa määräajassa.

Ehdotuksen arvioimiseksi on relevanttia määritellä sen käsittelyä koskeva sääntelykehikko. FCA suuntaviivojen artikla 4 koskee suuntaviivan mukaisten ehtojen, edellytysten ja menetelmien hyväksymistä. Artiklan 4(6) ja 4(7) alakohdissa luettelaa säännöksen piiriin kuuluvat eurooppalaiset ja alueelliset menetelmät ja muissa artiklan alakohdissa määritellään näiden ehtojen ja menetelmien käsittelyä ja hyväksymistä koskevat periaatteet.

FCA suuntaviivojen artiklan 30(5(b)) mukainen siirtoverkonhaltijoiden ehdotus ei sisällä FCA suuntaviivojen artiklaan 4. Näin ollen Energiavirasto katsoo, että vaikka kyseessä onkin luonteeltaan rajat ylittäviä vaikutuksia omaavasta asiasta, ei FCA-suuntaviivat sisällä vaatimusta FCA suuntaviivojen artiklan 4 mukaisen prosessin ja menetelmille asetettujen muotovaatimusten noudattamisesta, vaan relevantti koordinointi asiassa perustuu asiassa relevanttien kansallisten riippumattomien

sääntelyviranomaisten väliseen sähkön sisämarkkinadirektiivin 59 (1(f)) ja 61 artikloissa säädettyyn yleiseen velvollisuuteen tehdä yhteistyötä rajat ylittävissä kysymyksissä direktiivin 57 artiklan mukaista riippumattomuutta kunnioittaen.

FCA suuntaviivat eivät sisällä määritelmää 30(5(b)) kohdan tarkoittamille instrumenteille. Suuntaviivat eivät aseta FCA suuntaviivojen artiklan 30(5(b)) tarkoittamalle ehdotukselle muita kriteerejä kuin, että siirtoverkonhaltijoita pyydetään yleisesti varmistamaan, että saatavilla on muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi kuin siirto-oikeuksia. Sääntely ei myöskään edellytä esimerkiksi siirtoverkonhaltijoiden ehdotuksien olevan täysin samankaltaisia tai että ratkaisujen tulisi nimenomaan olla tietynlaisia, vaan sääntely on jättänyt asian tältä osin avoimeksi. Siirtoverkonhaltijan instrumenttien tulee kuitenkin huomioida FCA suuntaviivojen artiklan 3 tavoitteiden toteutuminen.

Koska kyse on rajat ylittäviä vaikutuksia omaavasta prosesseista, relevantin alueen sääntelyviranomaisten tulee toimia asiassa päätöksiä antaessaan yhteistyössä. Koska artiklan 30(5(b)) mukainen ehdotus ei kuulu artiklassa 4 lueteltujen menettelmien piiriin, koordinointi perustuu sähkön sisämarkkinadirektiiviin sisältyvään yleisen yleiseen velvoitteeseen tehdä yhteistyötä. Sähkön sisämarkkinadirektiivin 61 artiklan velvoite tehdä sääntelyviranomaisten kesken yhteistyötä rajat ylittävissä kysymyksissä on luonteeltaan yleinen. Artikla ei määrittele varsinaisia sääntelyviranomaisten välisiä yhteistyötoimia. Energiavirasto ja Ei ovat tehneet yhteistyötä asian käsittelyssä ennen ACERin valituslautakunnan päätöstä ja sen jälkeen muun muassa käymällä asiasta keskusteluja sekä keskenään että siirtoverkonhaltijoiden kanssa. Energiavirasto on myös muun muassa kuullut Ei:tä Fingridin ehdotuksesta selvittääkseen rajat ylittäviä vaikutuksia.

Edellä mainituin perustein Energiavirasto katsoo, että sillä on sääntelyn mukaiset perusteet asian käsittelylle ja ratkaisemiselle Fingridin virastolle toimittaman ehdotuksen pohjalta.

7.2 Ehdotuksen arviointi

ACERin päätös velvoittaa, että relevantit siirtoverkonhaltijat Fingrid ja SvK varmistavat, että saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukkumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi. Fingrid esitti 22.12.2023 toimitetussa ehdotuksessaan Energiavirastolle joukon toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa markkinatoimijoiden suojausmahdollisuuksia.

FCA suuntaviivojen 30(5(b)) artiklan mukaista ratkaisua ei ole määritelty sääntelyssä ja vaatimus on ainoastaan varmistaa, että suojausinstrumentteja, jotka eivät ole siirto-oikeuksia, annetaan saataville. Energiavirasto katsoo siten, että siirtoverkonhaltija voi esittää erilaisia tarkoituksenmukaisia ratkaisuja velvoitteen täyttämiseksi. Selvää kuitenkin on, että ehdotettujen instrumenttien tulisi toteuttaa FCA suuntaviivojen artiklan 3 mukaisia tavoitteita.

Fingrid on esittänyt sovellettaviksi suojausmahdollisuuksia edistäviksi instrumentteiksi investoinnit rajat ylittävään yhdysjohtoon sekä Suomen sisäisiin siirtoyhteyksiin, CACM suuntaviivojen sekä FCA suuntaviivojen mukaisen Flow-Based kapasiteetin laskentamenetelmän käyttöönoton, manner-Suomen ja Ahvenanmaan välillä

olevan Ål-Link tasasähköyhteyden siirtokapasiteetin ottamisen mukaan tarjousalueiden väliseen siirtokapasiteettiin, sekä mahdollisten FI tarjousalueen sisäisten pulonkaulojen aiheuttaman markkinahaitan pienentämisen ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyllä.

Edellä todetuin tavoin FCA suuntaviivojen artiklaan 30(5(b)), kuten muuallekaan FCA suuntaviivoihin, ei sisälly kriteerejä itse kyseisen kohdan nojalla ehdotettaville instrumenteille eikä toisaalta myöskään edellytetty sinänsä valittujen toimenpiteiden olevan identtisiä rajan eri puolin, kunhan niiden tuloksena on riittävien alueiden välisten suojausinstrumenttien varmistaminen. Näin ollen Energiavirasto ei näe lähtökohtaisesti estettä sille, että siirtoverkonhaltijan toimet olisivat luonteeltaan esitetyn kaltaisia toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan tarjousalueen likviditeettiä ja siten myös vastaamaan markkinatoimijoiden suojaustarpeisiin, kunhan ne eivät aiheuta haittaa toisten jäsenvaltioiden tai unionin yhteisten sähkömarkkinoiden toiminnalle.

Energiavirasto huomauttaa, että FCA suuntaviivat edellyttää lähtökohtaisesti riittämättömien suojausmahdollisuuksien nopeaa korjaamista. Tätä tukee artiklan 30(6) käsittelyä koskevat säännökset. Fingridin esittämät toimenpiteet ovat luonteeltaan pitkäkestoisia investointiratkaisuja sekä siirtoyhteyksiin että kansalliseen siirtoverkkoon, jotka eivät oletettavasti tuo asiaan nopeita ratkaisuja, vaikka sinänsä parantavat suojausmahdollisuuksia.

Energiavirasto toteaa, että ACERin päätöksen 12/2022 taustalla oleva FCA suuntaviivojen 30 artiklan 3 alakohdan mukainen arvio tehtiin viimeksi vuonna 2021 perustuen markkinadataan kesäkuuta 2020 edeltävältä ajalta. Tehdyn arvioinnin perusteella riittämättömät suojausmahdollisuudet todettiin myös nimenomaisesti Suomen tarjousalueella.

Markkinoilla on Energiaviraston sekä Fingridin esittämän arvion mukaan tapahtunut edellisen arvion jälkeen merkittäviä markkinaehtoisia muutoksia, joilla voidaan arvioida olevan vaikutuksia markkinaosapuolten toimintaedellytyksiin ja joita ei voi viraston näkemyksen mukaan jättää asiassa huomioimatta. Kesällä 2023 EEX ja Nasdaq ilmoittivat yrityskauppajärjestelystä, joka toteutuessaan johtaa Nasdaqin pohjoismaisten sähköliiketoimintojen myyntiin EEX:lle ja EEX:n 20.6.2023 antaman tiedotteen⁴ mukaan EPADien lakkauttamiseen ja korvaamiseen aluehintafutureilla. Yrityskauppa odottaa parhaillaan kilpailuviranomaisten hyväksyntää. Kilpailuviranomaisten päätöksestä riippumatta EEX on ilmoittanut tuovansa joka tapauksessa pohjoismaisille tarjousalueille aluehintafutureita ja spread-tuotteita, ja osa näistä tuotteista on jo nyt markkinoiden vapaasti käytettävissä. Tämän lisäksi myös NordPool on ilmoittanut aikeistaan lanseerata uusia sähkön finanssituotteita pohjoismaisille markkinoille.

Energiavirasto kuuli myös markkinaosapuolia käsittelyn aikana. Kaikki julkiseen kuulemiseen vastanneet markkinaosapuolet pitivät Fingridin ehdotusta nykytilanteessa kannatettavana. Vastauksissa etenkin korostettiin, että markkinoilla on

⁴ https://www.eex.com/en/newsroom/detail?tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&tx_news_pi1%5Bcontrol%5D=News&tx_news_pi1%5Bnews%5D=7222&cHash=cb144e46f302fcc41612d0dd31ebf8bf

tapahtunut muutoksia, ja että tulevassa vuonna 2025 tehtävässä arvioinnissa markkinamuutokset voitaisiin huomioida paremmin.

Energiavirasto kuuli Fingridin ehdotuksesta myös Ruotsin kansallista sääntelyviranomaista nostaan erityisesti esille kysymyksen järjestelyn täytäntöönpanon mahdollisista haitallisista vaikutuksista sääntelyn tavoitteiden toteutumiseen Ruotsissa. Saadun vastauksen perusteella Energimarknadsinspektionen ei nähnyt järjestelyn toimenpiteissä mitään vastustettavaa.

Energiavirasto toteaa, että alueiden välisellä siirtokapasiteetilla on iso merkitys alueiden välisten suojausmahdollisuuksien ja -tarpeiden kannalta. Jos siirtokapasiteettia on saatavilla enemmän, alueiden väliset hintaerot pienenevät. Mikäli siirtokapasiteetti riittää tasoittamaan markkina-alueiden kysynnän ja tarjonnan eron, alueet eivät eriydy hinta-alueiksi ja hinta on sama eri puolin tarjousalueiden rajaa. Pienempi hintaero tai yhtenevä hinta eri alueiden välillä johtaa siihen, että markkina-toimijoiden riski, sekä sen seurauksena rajat ylittävä suojaustarve pienenee. Energiavirasto katsoo, että Fingridin ehdotuksen mukainen siirtoverkon kehittäminen ja parempi käyttö vähentää alueiden välistä hintaeroa ja siten suhteellisesti lisää saatavilla olevien suojausinstrumenttien määrää, parantaa suojausmahdollisuuksia ja siten yleisesti parantaa markkinaolosuhteita aiheuttamatta haittaa muiden jäsenmaiden markkinaolosuhteille tai -toimijoille. Toimenpiteet eivät toisaalta myöskään estä myöhemmin tarpeelliseksi katsottavien markkinainterventioiden tekemistä. Energiavirasto toteaa myös, että laajemman markkinaintervention kynnyksen tulisi olla korkea, ja että suojausmahdollisuuksia tulisi parantaa mahdollisuuksien mukaan siten, että markkinoiden toimintaa häiritään niin vähän kuin mahdollista.

Energiavirasto toteaa, että vallitsevassa tilanteessa, jossa suojausmahdollisuuksien puutteissa ja johdannaismarkkinoiden mahdollisissa markkinaehtoisissa kehityksissä on huomattavia epävarmuuksia, voidaan katsoa olevan haasteita määrittellä lyhyen tähtäimen oikeasuhtaisia toimenpiteitä markkinan näkökulmasta. Ottaen huomioon etenkin FCA suuntaviivojen artiklan 30(8) mukaisen arviointivelvoitteen lähestymisen, Energiavirasto katsoo tässä tilanteessa, että siirtoverkkoyhtiön velvoittamista välittömiin johdannaismarkkinoita koskeviin suoriin interventio-toimenpiteisiin ei voida pitää perusteltuna varovaisuusperiaatteen eikä myöskään siirtoverkonhaltijan kustannustehokkuuden näkökulmasta toimien tarpeellisuuden ollessa mahdollisesti kyseenalaista. Fingridin kaltaisen monopolitoimintaa harjoittavan kantaverkonhaltijan aktiivinen toiminta voisi myös syrjäyttää markkinaehtoisia osapuolia ja siten mahdollisesti haitata orastavaa aidon kilpailun syntymistä markkinoilla, jolla on olennainen merkitys riittävien suojausmahdollisuuksien toteutumiseen.

Edellä esitettyyn viitaten Energiavirasto katsoo, että Fingridin ehdotus Suomen tarjousalueella toteutettavista toimenpiteistä alueiden välisten suojausmahdollisuuksien parantamiseksi täyttää sille Energiaviraston päätöksessä dnro 255/040303/2023 asetetun velvoitteen toimittaa FCA-suuntaviivojen artiklan 30(5(b)) mukainen ehdotus varmistamaan, että saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja. Energiavirasto katsoo, että Fingridin toimittama ehdotus on FCA-suuntaviivojen artiklan 30(5(b)) mukainen.

Energiavirasto toteaa myös, että virasto arvioi FCA-suuntaviivojen artiklan 30(3) mukaisesti suojausmahdollisuuksien riittävyyden uudelleen FCA-suuntaviivojen artiklan 30(8) mukaisesti keväällä 2025 ja ryhtyy sen perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin velvoittaen Fingridin toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, mikäli tämä arvioidaan tarpeelliseksi suojausmahdollisuuksien parantamiseksi.

Varmistaakseen suojausmahdollisuuksien riittävyyden paranemisen järjestelyllä, Energiavirasto velvoittaa Fingridin toimittamaan viimeistään 6kk tämän päätöksen antamisen jälkeen selvityksen ehdotetun järjestelyn käyttöönoton etenemisestä, suojausmahdollisuuksien kehityksestä FI tarjousalueella sekä järjestelyn oleteuista vaikutuksista suojausmahdollisuuksiin muuttuneessa markkinatilanteessa.

8 Sovelletut säännökset

Laki Energiavirastosta (2013/870) 1 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 6 §, 9 §, 36 §, 38 §

Komission asetus (EU) 2016/1719 pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevista suuntaviivoista, artiklat 3, 4, 30

Euroopan parlamentin ja Neuvoston direktiivi (EU) 2019/944 artiklat 57, 59 ja 61

9 Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Liitteet Valitusosoitus Markkinaoikeuteen

Fingrid Oyj:n ja Kraftnät Åland Ab:n ehdotus komission asetuksen (EU) 2016/1719 pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevien suuntaviivojen 30 artiklan 6 kohdan mukaisista järjestelyistä, 22.12.2023

Jakelu Fingrid Oyj

Tiedoksi

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2120 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Fingrid Oyj:n ja Kraftnät Åland Ab:n ehdotus
komission asetuksen (EU) 2016/1719 pitkän aikavälin
kapasiteetin jakamista koskevien suuntaviivojen 30
artiklan 6 kohdan mukaisista järjestelyistä

22.12.2023

Fingrid Oyj ja Kraftnät Åland Ab, ottaen huomioon seuraavaa:

- (1) Tämä asiakirja kuvaa Suomen siirtoverkonhaltijoiden Fingrid Oyj:n ja Kraftnät Åland Ab:n (myöhemmin "TSOt") ehdotuksen järjestelyistä (myöhemmin "Järjestely"), jotka koskevat komission asetuksen (EU) 2016/1719 (myöhemmin "FCA-asetus") 30 artiklan 6 kohtaa.
- (2) Asetuksen (EU) 2019/943 sähkön sisämarkkinoista 9 artiklan 1 kohdan mukaan siirtoverkonhaltijoiden on FCA-asetuksen mukaisesti myönnettävä pitkän aikavälin siirto-oikeuksia tai niillä on oltava käytössä vastaavia toimenpiteitä, jotta markkinaosapuolet voivat suojautua hintariskeiltä yli tarjousalueiden rajojen, paitsi jos toimivaltaisten sääntelyviranomaisten tekemä tarjousalueen rajoja koskeva termiinimarkkinoiden arviointi osoittaa, että kyseisillä tarjousalueilla on tarjolla riittävästi suojausmahdollisuuksia.
- (3) Sääntelyviranomaiset ovat FCA-asetuksen 30 artiklan 3 kohdan mukaisessa arvioinnissa vuonna 2021 osoittaneet, ettei Suomen tarjousalueella ole riittävästi suojausmahdollisuuksia. Suomen ja Ruotsin sääntelyviranomaiset eivät päässeet yhteisymmärrykseen FCA-asetuksen 30 artiklan 5 mukaisesta pyynnöstä asianomaisille siirtoverkonhaltijoille ja siirsivät asian Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (myöhemmin "ACER") ratkaistavaksi.
- (4) ACER teki 14.9.2022 päätöksen (myöhemmin "ACER päätös No 12/2022"), jossa ACER pyysi siirtoverkonhaltijoita varmistamaan, että FCA-asetuksen 30 artiklan 5b kohdan mukaisesti saataville annetaan muita alueiden välisiä pitkän aikavälin suojausinstrumentteja sähkön tukumarkkinoiden toiminnan tukemiseksi. Päätöksen mukaan siirtoverkonhaltijoiden on kehitettävä tarvittavat järjestelyt, jotka koskevat FI-SE1 ja FI-SE3 tarjousalueen rajoja, ja toimitettava järjestelyt toimivaltaisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä. Päätöksen tavoitteena oli korjata tuotannon ja kulutuksen välistä epäsymmetriaa ja lisätä saatavilla olevia suojaustuotteita Suomen tarjousalueella. Osittain nämä tavoitteet, kuten tuotannon ja kulutuksen välisen epäsymmetrian korjautuminen ja uudet markkinaehtoiset suojaustuotteet, ovat toteutumassa ilman siirtoverkonhaltijan toimenpiteitä.
- (5) Energiavirasto on myöntänyt Fingridille lisäaikaa ehdotuksen toimittamiselle ensin 14.10.2023 saakka (maaliskuussa 2023) ja toistamiseen (lokakuussa 2023) kahden kuukauden kuluessa ACERin valituslautakunnan päätöksen antamisesta. ACERin valituslautakunnan päätös annettiin 24.10.2023, joten Fingridin tulee toimittaa ehdotus Järjestelyistä kahden kuukauden kuluessa päätöksestä Energiavirastolle.
- (6) ACERin päätös edellyttää, että siirtoverkonhaltijoilla on käytössä toimenpiteitä, jotta markkinaosapuolet voivat suojautua hintariskeiltä yli tarjousalueiden rajojen. Ehdotettu Järjestely täyttää asetuksen (EU) 2019/943 sähkön sisämarkkinoista 9 artiklan 1 kohdan vaatimukset. Järjestely myös edistää eikä millään tavoin haittaa FCA-asetuksen 3 artiklan tavoitteiden saavuttamista. Erityisesti Järjestely edistää alla esitettyjen FCA-asetuksen 3 artiklan mukaisten tavoitteiden saavuttamista.
- (7) Järjestely edistää tehokasta tarjousalueiden välistä pitkän aikavälin kauppaa (FCA-asetuksen 3(a) artikla), sillä se vähentää hintaeroa FI-SE1 ja FI-SE3 tarjousalueiden rajoilla vuorokausimarkkinoilla. Hintaeron pieneneminen voi parantaa Suomen markkinatoimijoiden

hintasuojausmahdollisuuksia, sillä se voi lisätä markkinatoimijoiden mahdollisuuksia käyttää Ruotsin tarjousalueiden suojaustuotteita markkinaehtoisesti ilman TSOiden puuttumista markkinoiden toimintaan.

- (8) Järjestely optimoi alueiden välisen pitkän aikavälin kapasiteetin laskennan ja jakamisen (FCA-asetuksen 3(b) artikla), sillä pitkän aikavälin kapasiteetinlaskenta perustuu ACERin hyväksymään siirtooperusteiseen kapasiteetinlaskentamenetelmään (myöhemmin ”FB laskentamenetelmä”), joka johtaa siirtoverkon tehokkaampaan käyttöön pohjoismaisella kapasiteetin laskenta-alueella (myöhemmin ”Nordic CCR”) samalla verkon käyttövarmuustasolla. FB laskentamenetelmää käytetään myös vuorokausimarkkinoille annettavan siirtokapasiteetin laskentaan, mikä lisää hintayhtenäisyyttä sähkön vuorokausimarkkinoilla. Nordic CCRn sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet CACM-asetuksen artiklan 20 mukaisen Nordic CCR:ssä noudatettavan FB laskentamenetelmän. ACER on hyväksynyt FCA-asetuksen artiklan 10 mukaisen Nordic CCR:ssä noudatettavan FB laskentamenetelmän.
- (9) Järjestely varmistaa siirtoverkonhaltijoiden, viraston, sääntelyviranomaisten ja markkinaosapuolten oikeudenmukaisen ja syrjimättömän kohtelun (FCA-asetus 3(d) artikla), sillä Järjestely lisää markkinoiden hintayhtenäisyyttä, mikä hyödyttää yhtäläisesti kaikkia osapuolia ja kohtelee niitä oikeudenmukaisesti ja syrjimättömästi. Järjestely mahdollistaa usean suojaustuotteen syrjimättömän markkinoille pääsyn ja käytön Suomen tarjousalueella.
- (10) Järjestely ottaa huomioon tarpeen taata säännönmukainen hinnanmuodostus (FCA-asetus 3(e) artikla), sillä Järjestely edistää, eikä millään tavoin haittaa, suojaustuotteiden häiriötöntä ja markkinaehtoista hinnanmuodostusta Suomen tarjousalueella.
- (11) Järjestely edistää Euroopan sähkönsiirtoverkon ja sähköalan tehokasta toimintaa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä (FCA-asetus 3(g) artikla), sillä se mahdollistaa markkinaehtoisten suojaustuotteiden kehittämisen, joka nykyisessä markkinatilanteessa on välttämätön edellytys Suomen suojausmarkkinoiden tulevalle kehitykselle. Ehdotettuun Järjestelyyn kuuluva uusi siirtoyhteys FI-SE1 tarjousalueiden välillä sekä FI-SE3 tarjousalueiden välisen Ål-Link yhteyden suunniteltu käyttö vuorokausimarkkinoilla lisäävät käytettävissä olevaa siirtokapasiteettia Suomen ja Ruotsin tarjousalueiden välillä. TSOt hoitavat vuorokausimarkkinalle annettavan lisäkapasiteetin avulla lakisäateistä tehtävänsä varmistaen käytettävissä olevan tarjousalueiden välisen siirtokapasiteetin ja edellyttämällä, että pitkän aikavälin suojausmarkkinat kehittävät ja ottavat käyttöön markkinatoimijoita palvelevia tuotteita. Ehdotettu Järjestely turvaa parhaiten siirtoverkon pitkäjänteisen kehittämisen verkkoinvestointien avulla.
- (12) Yhteenvedona voidaan todeta, että ehdotettu Järjestely edistää FCA-asetuksen yleisiä tavoitteita markkinatoimijoiden ja sähkön loppukuluttajien eduksi.

TOIMITTAVAT SEURAAVAN EHDOTUKSEN ASIANOMAISILLE SÄÄNTELYVIRANOMAISILLE

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖT

1 § Kohde ja soveltamisala

Järjestelyssä esitetään toimenpiteet, joilla TSOt varmistavat, että saataville on annettu suojaustuotteita, joilla tuetaan sähkön tukkumarkkinoiden toimintaa FCA-asetuksen 30 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Tämä Järjestely koskee ainoastaan niitä Suomen ja Ruotsin tarjousalueita, joiden välillä on siirtokapasiteettia eli tarjousalueita Suomi (myöhemmin "FI"), Ruotsi 1 (myöhemmin "SE1") ja Ruotsi 3 (myöhemmin "SE3") sekä näiden tarjousalueiden välisiä rajayhteyksiä FI-SE1 ja FI-SE3.

Tämä Järjestely on voimassa siihen saakka, kunnes sääntelyviranomaiset tekevät FCA-asetuksen 30 artiklan 8 kohdan mukaisesti uuden arvioinnin ja tähän arviointiin perustuvan päätöksen suojausmahdollisuuksista Suomen tarjousalueella.

2 § Määritelmät

Tässä Järjestelyssä käytetyillä termeillä on sama merkitys kuin parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 artiklassa 2, FCA-asetuksen artiklassa 2, komission asetuksen (EU) 2015/1222 (myöhemmin "CACM-asetus") artiklassa 2, komission asetuksen (EU) 2017/1485 artiklassa 3, komission asetuksen (EU) 2017/2195 artiklassa 2 ja komission asetuksen (EU) No 543/2013 artiklassa 2.

Lisäksi tässä Järjestelyssä seuraavat termit tarkoittavat:

- a) "FI" tarkoittaa Suomen tarjousaluetta;
- b) "SE1" tarkoittaa Ruotsin tarjousaluetta 1; ja
- c) "SE3" tarkoittaa Ruotsin tarjousaluetta 3.

Tässä Järjestelyssä, ellei asiayhteys muuta vaadi:

- a) yksikkö ilmaisee monikon ja päinvastoin;
- b) otsikot lisätään vain selvyyden vuoksi, eivätkä ne vaikuta tämän Järjestelyn tulkintaan; ja
- c) viittaukset lakeihin, asetuksiin, direktiiveihin, määräyksiin, menettelyihin, sääntöihin tai muihin määräyksiin käsittävät kaikki muutokset, laajennukset tai uudelleensäädökset, kun ne tulevat voimaan.

II OSA

JÄRJESTELY

3 § Toimenpiteet

Fingrid rakentaa ja ottaa käyttöön yhdessä Ruotsin siirtoverkonhaltijan kanssa kolmannen 400 kV vaihtosähköjohdon FI-SE1 välillä.

CACM-asetuksen ja FCA-asetuksen mukaisessa koordinoitussa kapasiteetinlaskennassa FI-SE1 ja FI-SE3 tarjousalueiden rajat kuuluvat Nordic CCR:ään. TSOt ottavat käyttöön yhdessä muiden pohjoismaisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa siirtoverkon käyttöä tehostavat CACM-asetuksen

artiklan 20 ja FCA-asetuksen artiklan 10 mukaiset FB laskentamenetelmät FI-SE1 ja FI-SE3 tarjousalueiden välisten siirtokapasiteettien laskentaan.

TSOt edistävät Ål-Link tasasähköyhteyden (tasasähköyhteys manner-Suomen ja Ahvenanmaan välillä) siirtokapasiteetin ottamista mukaan FI-SE3 tarjousalueiden väliseen siirtokapasiteettiin vuorokausimarkkinoiden eurooppalaisessa markkinakytkennässä.

Fingrid edistää FI tarjousalueen säilymistä nykyisellään muun muassa investoimalla FI tarjousalueen sisäiseen siirtoverkkoon rakentamalla Järvilinja-siirtojohton Vaalan ja Joroisten välille sekä uuden siirtoyhteyden Petäjaskosken ja Nuovuankankaan välille. Nämä investoinnit vähentävät riskiä rakenteellisten sisäisten pullonkaulojen syntymisestä ja tukevat suojausmarkkinoiden toimivuutta FI tarjousalueella. Mahdollisten FI tarjousalueen sisäisten pullonkaulojen aiheuttamaa markkinahaittaa voidaan pienentää ajojärjestyksen uudelleenmäärittelyllä FI tarjousalueen sisällä, mikäli kohtuuhintaisia resursseja on käytettävissä.

III OSA

LOPPUSÄÄNNÖKSET

4 § Päätöksen julkaisu ja Järjestelyn käyttöönotto

TSOt julkaisevat Järjestelyn ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet Järjestelyn.

TSOt aloittavat Järjestelyn käyttöönoton Suomen ja Ruotsin välisillä tarjousaluerajoilla FCA-asetuksen 30 artiklan 6 kohdan mukaisesti, kun sääntelyviranomaiset ovat hyväksyneet TSOiden ehdotuksen Järjestelystä.

Järjestely katsotaan kokonaisuudessaan käyttöönotetuksi, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) FB kapasiteetinlaskentamenetelmä on otettu käyttöön vuorokausimarkkinoilla Nordic CCR:ssä, suunniteltu käyttöönotto on lokakuussa 2024; ja
- b) Kolmas 400 kV vaihtosähköjohto FI-SE1 tarjousalueen rajalla on otettu käyttöön, rakentaminen aloitettu ja suunniteltu käyttöönotto vuoden 2025 loppuun mennessä;
- c) Järvilinja (400+110 kV vaihtosähköjohto) Vaalan ja Joroisten välillä on otettu käyttöön; rakentaminen aloitettu ja suunniteltu käyttöönotto vuoden 2026 loppuun mennessä; ja
- d) Petäjaskoski-Nuovuankangas 400 kV vaihtosähköjohto on otettu käyttöön; suunniteltu käyttöönotto vuoden 2027 loppuun mennessä.